

Tyra Holst (född 1933) arbetade som farmaceut på apoteket Tärnan som först låg i Centralpalatset och senare flyttade till Sturevägen. Här berättar hon hur det var att arbeta på apotek på den tiden då salvor och mediciner tillreddes på plats. Idag är dofterna av dekokter och tinkturer borta.

När man trillade piller på apoteket Tärnan

Vi som jobbade på den tiden tyckte att det var både omväxlande och intressant att tillverka emulsioner och salvor. Göra pillermassa och trilla ut 50 i taget i en speciell "pillermaskin" som försågs med en sträng pillermassa att avdela och sedan rulla i nikt (fint pulver av lummersporer) så att de inte klibbade ihop. Att göra digitalispiller med kakaomassa fodrade svala händer så att massan inte "flöt ut". Stolpiller, suppositorier, gjordes också med kakaofett i en speciell trälåda med 10 hål som fick stampas till med en träpinne. Därefter lindades stanniolpapper kring varje supp.

Apoteket Tärnan på Sturevägen, 1990-tal. Foto: Karin Klangemo

S.k. stärkande mediciner som Vitatonin, Pharmatone och Astratonil försattes med lite stryknin för att ge lite extra skjuts. Den som hade behov av "starka" drycker köpte gärna ryggsptrit. Dubbla bröstdroppar, Hjärnes testamentes droppar (med konjak), gallstensdroppar, Hoffmans hjärtstärkande- och nervdroppar. Hårvatten med ricinolja var bra inte bara för håret utan kunde också inmundigas, om törsten blev för stor.

På 1970-talet fanns fortfarande kvar en hel del tillverkning ute på apoteken t.ex. större satser av salvor och tinkturer. I en tidningsartikel 1983 intervjuas personal på apoteket Tärnan och de uppger att endast 5 % av de läkemedel som säljs på ön blandas till på plats. På en fråga om det är något som utmärker Lidingöbornas apoteksvanor noterar man en kraftig ökning plåster och muskelsalva innan Lidingöloppet ska gå av stapeln!

Vad läkare ofta behövde till jul var Porter och Marsalavin. Ansågs vara stärkande!

Till julen var apotekscheferna förr ganska generösa med glögg till läkare, veterinärer och tandläkare. Varje apotekschef hade sitt specialrecept på glögg och senap. Senapen gjordes i jättesalvkärl och det var laboranten, en apotekare, som hade ansvaret för den tungarbetade blandningen. Vilka härliga dofter under december på apoteken!

Liksom flertalet apotekare hade dåvarande chefen på Tärnan, Gunnar Ekborn, egen tillverkning av sin senap till jul. Då behövdes labbets stora salvskålar. Senapen delades sedan generöst ut

läkare, tandläkare, veterinärer och den del andra. För julglöggen (som inte såldes) behövdes också stora ståndskärl.

Gunnar Ekborn var också läkemedelsinspektör och besökte och kontrollerade andra apotek. Han kom ofta tillbaka med mortlar, ståndskärl, vågar o.d. från apotek som med den nya tiden inte längre var i behov av sådant.